

Trädgårdsnäringen

Sammanfattning

I betänkandet behandlas 12 motionsyrkanden från allmänna motionstiden åren 1999 och 2000 rörande trädgårdsnäringen. I motionerna tas frågor upp bl.a. om trädgårdsnäringens ekonomiska förutsättningar, växtskyddsfrågor och forskningsfrågor. Frågor med anknytning till fritidsodlingen behandlas också i betänkandet.

Samtliga motionsyrkanden avstyrks med hänvisning bl.a. till riksdagens beslut att inrätta en trädgårdsnäringsfond, pågående utredning och riksdagens enhälliga beslut om redovisning och förslag från regeringens sida angående de miljöpolitiska delmålen.

Till betänkandet bifogas 2 reservationer och 1 särskilt yttrande.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Utskottets överväganden	4
Trädgårdsnäringens ekonomiska förutsättningar.....	4
Motionerna	4
Marknadsrelaterade bestämmelser för trädgårdsnäringen.....	4
Utskottets ställningstagande	5
Växtskydd, forskning, m.m.	7
Motionerna	7
Bestämmelser om växtskydd	8
Utskottets ställningstagande	8
Övrigt	9
Motion	9
Utskottets ställningstagande	9
Reservationer.....	11
1. Trädgårdsnäringens konkurrensförutsättningar (punkt 2).....	11
2. Säsongsmissiga arbetskraftsförhållanden (punkt 3).....	11
Särskilt yttrande.....	13
Branschfond för trädgårdsnäringen	13
Förteckning över behandlade förslag.....	14
Motioner från allmänna motionstiden 1999.....	14
Motioner från allmänna motionstiden 2000.....	14

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Med hänvisning till de motiveringar som framförs under Utskottets överväganden föreslår utskottet att riksdagen fattar följande beslut:

1. Branschfond för trädgårdsnäringen

Riksdagen avslår motionerna 1999/2000:MJ214 yrkande 2, 1999/2000: MJ253 yrkande 5 och 2000/01:MJ232 yrkande 2.

2. Trädgårdsnäringens konkurrensförutsättningar

Riksdagen avslår motionerna 1999/2000:MJ221 yrkande 1 och 2000/01:MJ244 yrkande 1.

Reservation 1 (m, kd, c)

3. Säsongsmissiga arbetskraftsförhållanden

Riksdagen avslår motion 2000/01:MJ244 yrkande 4 och 2000/01:MJ766 yrkande 5.

Reservation 2 (m, kd)

4. Växtskyddsfrågor

Riksdagen avslår motion 1999/2000:MJ226 yrkande 1.

5. Forskning vid fritidsodling, m.m.

Riksdagen avslår motionerna 1999/2000:MJ256 yrkande 2 och 2000/01:MJ231.

6. Miljökvalitetsmålen och koloniträdgårdar

Riksdagen avslår motion 2000/01:MJ253 yrkande 1.

7. Planering och anläggande av koloniträdgårdar

Riksdagen avslår motion 2000/01:MJ253 yrkande 2.

Stockholm den 28 november 2000

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Ulf Björklund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Ulf Björklund (kd), Inge Carlsson (s), Kaj Larsson (s), Jonas Ringqvist (v), Ingvar Eriksson (m), Alf Eriksson (s), Carl G Nilsson (m), Ingemar Josefsson (s), Ann-Kristine Johansson (s), Kjell-Erik Karlsson (v), Caroline Hagström (kd), Gudrun Lindvall (mp), Eskil Erlandsson (c), Harald Nordlund (fp), Michael Hagberg (s), Lars Lindblad (m) och Berit Adolfsson (m).

Utskottets överväganden

Trädgårdsnäringens ekonomiska förutsättningar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionerna 1999/2000: MJ214 (v) yrkande 2, 1999/2000: MJ253 (kd) yrkande 5 och 2000/01: MJ232 (s) yrkande 2 om inrättande av en utvecklingsfond för trädgårdsnäringen med hänvisning till att yrkandena är tillgodosedda. Vidare föreslås att riksdagen avslår motionerna 1999/2000: MJ221 (m) yrkande 1, 2000/01: MJ244 (m) yrkandena 1 och 4 och 2000/01: MJ766 (kd) yrkande 5 om näringens konkurrensförutsättningar respektive arbetskraftsförhållanden med hänvisning bl.a. till riksdagens tidigare ställningstagande och en pågående utredning. Jämför reservationerna 1 och 2.

Motionerna

I motion 1999/2000: MJ214 (v) yrkande 2 framställs krav på en obligatorisk, avgiftsfinansierad utvecklingsfond för trädgårdsnäringen. Yrkandet får stöd i motion 1999/2000: MJ253 (kd) yrkande 5. Enligt motion 2000/01: MJ232 (s) yrkande 2 förutsätter önskvärda försöksodlingar och ett aktivt utvecklingsarbete med sikte på odling i olika delar av landet en statlig medverkan. Motionärerna föreslår därför i likhet med de tidigare nämnda motionerna en obligatorisk självfinansierad branschfond som finns i flera andra EU-länder.

I motionerna 1999/2000: MJ221 (m) yrkande 1 och 2000/01: MJ244 (m) yrkande 1 tas trädgårdsnäringens konkurrensförutsättningar upp. Näringen missgynnas enligt motionerna i förhållande till konkurrenter inom övriga EU av produktionsskatter på växthusuppvärmning, gödselmedel, bekämpningsmedel och diesel. Växthusodlingens särskatter och särskilt skatterna på bränsle för uppvärmning borde därför bli föremål för en översyn med sikte på att nå en jämställdhet med konkurrentländernas beskattning.

Enligt motion 2000/01: MJ244 (m) yrkande 4 reser det ökande arbetskraftsbehovet utanför den sedvanliga skördesäsongen krav på ett smidigare och mer öppet system för anlitande av arbetskraft från länder utanför EU/EES-området. Det finns enligt motionen anledning att redan nu underlätta för arbetskraft från EU:s östutvidgningsländer att få arbetstillstånd. I motionen ställs därför krav på en särskild utredning av frågan. Synpunkterna får medhåll i motion 2000/01: MJ766 (kd) yrkande 5.

Marknadsrelaterade bestämmelser för trädgårdsnäringen

Trädgårdsnäringens ekonomiska villkor regleras genom en rad bestämmelser både inom landet och inom EU. Marknaden för färska frukter och grönsaker ingår som en del i EU:s jordbrukspolitik (CAP). Reglerna för marknadsord-

ningen finns i EG:s rådsförordningar 2200/96 om den gemensamma organisationen av marknaden för frukt och grönsaker, 2201/96 om den gemensamma organisationen av marknaden för bearbetade produkter av frukt och grönsaker samt 2202/96 om att inrätta ett system med stöd till producenter av vissa citrusfrukter. Den förstnämnda förordningen är uppdelad i sju olika avsnitt som behandlar bl.a. klassificering, producentorganisationer, branschorganisationer och branschavtal, handel med tredje land och tillsyn på nations- och gemenskapsnivå. I samband med att sektorn reformerades år 1996 beslutades att en översyn skulle ske efter år 1999. Förslag till reformer har vid flera tillfällen behandlats av jordbruksrådet under år 2000 och kommer att bli föremål för beredning även under Sveriges ordförandeskap första halvåret 2001.

Marknadsordningen syftar främst till att minska överskottsproduktionen inom sektorn genom att efter en övergångsperiod begränsa gemenskapsstödet för återköp av frukt och grönsaker. Inom ramen för marknadsordningen kan godkända producentorganisationer erhålla investeringsstöd för gemensamma åtgärder genom s.k. driftsfonder. Dessa driftsfonder finansieras till hälften av gemenskapen och till hälften av producentorganisationens medlemmar.

I september 2000 godkände EG-kommissionen Sveriges förslag till miljö- och landsbygdsprogram för åren 2000–2006. Miljö- och landsbygdsprogrammet grundar sig på två EG-förordningar (1257/99 och 1750/99), vilka tillkommit som ett led dels i Agenda 2000, dels i reformeringen av EU:s jordbrukspolitik. Det slutliga miljö- och landsbygdsprogrammet kommer att reglera ett flertal olika stöd som Sverige tillämpar i dag. Samtliga stöd i miljö- och landsbygdsprogrammet finansieras gemensamt av Sverige och EU. Sverige har under programperioden tilldelats EU-medel om 149 miljoner euro per år (ca 1,3 miljarder kronor). I Sveriges miljö- och landsbygdsprogram för trädgårdsföretag ingår miljöstöd, kompensationsbidrag, investeringsstöd, startstöd, kompetensutveckling, vidareförädlingsstöd och projektstöd för utveckling av landsbygden.

Utskottets ställningstagande

Under senare år har företrädare för trädgårdsnäringen vid flera tillfällen gjort framställningar till regeringen om inrättandet av kollektiva fonder finansierade av näringen. En sådan trädgårdsnäringsfond skulle enligt förespråkarna innebära möjligheter till olika åtgärder såsom t.ex. FoU-verksamhet. Regeringen föreslog därför i budgetpropositionen för år 2001 (2000/01:1, utgiftsområde 23, s. 78) att medel skulle avsättas för en trädgårdsnäringsfond inom ramen för anslaget 44:3 Miljöförbättrande åtgärder inom jordbruket. Regeringen uttalade därvid att på sikt en bidragsnivå om 8 miljoner kronor per år bör eftersträvas. För år 2001 har 5 miljoner kronor avsatts för ändamålet. Riksdagen har inte haft någon erinran mot förslaget (bet. 2000/01:MJU2). Den närmare utformningen av fonden är för närvarande föremål för Regeringskansliets beredning. Genom inrättandet av fonden är motionerna

1999/2000:MJ214 (v) yrkande 2, 1999/2000:MJ253 (kd) yrkande 5 och 2000/01:MJ232 (s) yrkande 2 fullt ut tillgodosedda. Motionerna avstyrks.

När det gäller förslagen i motionerna 1999/2000:MJ221 (m) yrkande 1 och 2000/01:MJ244 (m) yrkande 1 vars syfte är att stärka näringens konkurrensförutsättningar vill utskottet inledningsvis framhålla att beslutet att inrätta en trädgårdsnäringsfond torde innebära väsentligt ökade möjligheter för trädgårdsbranschen att initiera, utveckla och driva projekt till nytta för branschens konkurrenssituation internationellt sett. Enligt motionerna missgynnas emellertid trädgårdsnäringsen av olika produktionsskatter.

Det bör inledningsvis påpekas att regeringen under riksdagsåret avser att lägga fram förslag om återföring av skatt på handelsgödsel till jordbruket. För växthusnäringen tas sedan flera år tillbaka inte ut någon energiskatt för bränsle och inte heller någon elskatt. Riksdagens beslut såvitt avser tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 2000 (bet. 2000/01:FiU1, 2000/01:SkU1y) innebär dessutom att koldioxidskatten för växthusuppvärmning vid yrkesmässig växthusodling numera är 35 % av nominellt belopp (7 kap. 4 § lagen [1994:1776] om skatt på energi). Till denna nedsättning kommer så den särskilda nedsättningsregeln som innebär en ytterligare sänkning av skatteuttaget på den del av koldioxidskattekostnaden som överstiger 0,8 % av försäljningsvärdet. Den särskilda nedsättningsregeln var ett uttryck för ambitionen att upprätthålla en hög generell koldioxidbeskattning och samtidigt bibehålla så goda villkor för bl.a. växthusnäringen att den internationella konkurrenskraften inte försvagades (prop. 1996/97:29, bet. 1996/97:FiU1). Nedsättningsregeln kan medföra att skatteuttaget hamnar på så låg nivå att EU:s minimiskatteregler underskrids och den kompletteras därför av särskilda spärregler för att förhindra att detta inträffar (bet. 1999/2000:SkU16 s. 16). I sitt yttrande till finansutskottet över skattefrågorna i budgetpropositionen för år 2000 anförde skatteutskottet att det inte var berett att förorda en återgång till särskilda regler för växthusnäringens beskattning och avstyrkte motionsyrkanden om en generell nedsättning av koldioxidskatten på olja för bl.a. växthusuppvärmning (1999/2000:SkU1y). Skatteutskottet anförde vidare i sitt betänkande 1999/2000:SkU16 att frågor som rör utformningen av de regler som gäller för bl.a. växthusnäringen ingår i den översyn av det framtida energiskattesystemet som pågår inom Regeringskansliet och att utskottet därför inte var berett att överväga någon form av generell återgång till en lägre koldioxidskatt för bl.a. växthusnäringen. Skatteutskottet ansåg att resultatet av den pågående översynen samt skattesamtalen mellan regeringen och de politiska partierna i riksdagen borde avvaktas innan riksdagen överväger några förändringar av växthusnäringens energibeskattnings (s. 16). Riksdagen har nu antagit regeringens i budgetpropositionen för år 2001 presenterade strategi för en successivt ökad miljörelaterad avskattning av skattesystemet. Strategin syftar till en omställning av energisystemet med en begränsning av koldioxidutsläppen. Som ett första steg har diesel- och koldioxidskattesatsen höjts. Trädgårdsnäringsen kompenseras därvid för den höjda koldioxidskatten genom att skattesatsen för växthusuppvärmning vid yrkesmässig växthus-

odling sänktes från 50 % till 35 % av nominellt belopp (prop. 2000/01:1 reviderade finansplanen s. 35 f., bet. 2000/01:FiU1).

Det kan tilläggas att miljöministern i en interpellationsdebatt den 12 oktober 2000 (prot. 2000/01:10) yttrade att han ansåg det nödvändigt av konkurrensskäl, och framför allt av miljöskäl, att man försöker samordna koldioxidbeskattningen internationellt. Han sade vidare att han själv vid flera olika tillfällen föreslagit en europeisk samordnad beskattning.

Utskottet är mot bakgrund av vad som anförts inte berett att nu föreslå en sådan översyn som motionerna 1999/2000: MJ221 (m) yrkande 1 och 2000/01: MJ244 (m) yrkande 1 förordar. Motionerna avstyrks.

Tillfälliga arbetstillstånd för säsongarbete inom trädgårdsnäringen kan endast medges under tre månader under tiden från den 15 maj till den 15 oktober. Näringsministern uttryckte emellertid i ett frågesvar i mars 2000 (Svar på fråga 1999/2000:689) sin förståelse för att reglerna för tillfälliga arbetstillstånd för säsongarbete kan uppfattas som komplicerade och missgynnande av många seriösa företagare i trädgårdsnäringen och syftade därvid på vissa odlares behov av tillfällig arbetskraft utanför den ordinarie perioden. Han tillade emellertid att han för att få en helhetsbild avsåg att ta kontakt med Arbetsmarknadsstyrelsen och diskutera problemet, eftersom det är länsarbetsnämnderna som beslutar om dessa tillstånd, och att han därefter skulle ta ställning till om det är nödvändigt att vidta några åtgärder. Inom Arbetsmarknadsstyrelsen pågår för närvarande på eget initiativ arbete med att utreda möjligheten att få säsongperioden ändrad för att tillgodose trädgårdsnäringens behov av arbetskraft. Arbetet sker i samråd med arbetsmarknadens parter, främst inom branschen. Motionerna 2000/01: MJ244 (m) yrkande 4 och 2000/01: MJ766 (kd) yrkande 5 avstyrks i den mån de inte är tillgodosedda med det anförda.

Växtskydd, forskning, m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motion 1999/2000: MJ226 (m) yrkande 1 om att tillåta selektiva bekämpningsmedel för trädgårdsnäringen med hänvisning till att frågan utreds samt avslår motionerna 1999/2000: MJ256 (s) yrkande 2 och 2000/01: MJ231 (s) om vikten av att fritidsodlare får tillgång till forskningsinformation m.m. med hänvisning till att kraven får anses vara tillgodosedda utan något riksdagsuttalande.

Motionerna

Enligt motion 1999/2000: MJ226 (m) yrkande 1 är det viktigt att näringen har tillgång till kemiska preparat som kan användas i kombination med biologisk bekämpning. Tillgången till selektiva preparat är enligt motionen dock be-

gränsad i Sverige på grund av en restriktiv hållning till nyregistreringar av kemiska bekämpningsmedel.

Motion 1999/2000:MJ256 (s) yrkande 2 framhåller vikten av att sådan verksamhet som bedrivs vid Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och som är till nytta för fritidsodlingen får resurser att utvecklas och att SLU medverkar till att allmänheten får tillgång till forskning och utvecklingsresultat inom ämnesområdet. Enligt motion 2000/01:MJ231 (s) bör regeringen göra Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande uppmärksam på betydelsen av att forskningen, utvecklingsarbetet och rådgivningen vid fritidsodling utvecklas.

Bestämmelser om växtskydd

Växtskyddsregleringen inom EU återfinns bl.a. i direktiven 2000/29/EG om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen, 98/56/EG om saluföring av förökningsmaterial av prydnadsväxter, 92/34/EEG om saluföring av fruktplantsförökningsmaterial och fruktplantor avsedda för fruktproduktion, 92/33/EEG om saluförande av annat föröknings- och plantmaterial av grönsaker än utsäde. Den svenska regleringen återfinns i växtskyddslagen (1972:318) och förordningen (1995:681) om växtskydd. Statens jordbruksverk har med stöd av dessa bestämmelser utfärdat en rad tillämpningsföreskrifter.

Utskottets ställningstagande

De frågor som tas upp i motion 1999/2000:MJ226 (m) yrkande 1 är enligt vad utskottet erfarit under utredning inom Jordbruksverket. Utredningen, som sker i samverkan med företrädare för trädgårdsnäringen, syftar till att utifrån en bred kartläggning av problemen med olika typer av skadegörare och bekämpningsmedel lämna förslag till långsiktiga lösningar. Utredningen ägnar sig bl.a. åt frågor om möjligheterna att kombinera kemiska preparat och biologiska bekämpningsmedel, frågor om resistens mot bekämpningsmedel samt möjligheten till dispenser i förväg för import av bekämpningsmedel mot karantänsskadegörare som ännu inte drabbat landet. Avrapportering beräknas ske i början av år 2001. Utskottet anser att resultatet av den pågående utredningen bör avvaktas innan riksdagen vidtar några åtgärder. Motionen avstyrks.

När det gäller frågan om medel till informations- och rådgivningsverksamheten inom trädgårdsområdet vill utskottet erinra om sitt uttalande våren 1993 med anledning av ett liknande motionsyrkande (bet. 1992/93:JoU20). Utskottet konstaterade då att mycket av den forskning som bedrivs vid SLU även kommer fritidsodlarna till del, men med hänsyn till odlingens speciella behov var det enligt utskottets mening av stor vikt att de informationskanaler som finns mellan forskning och praktik kan bibehållas och utvecklas. Utskottet ansåg det vidare vara ett samhällsintresse att de berörda organisationerna erhåller en väsentlig del av de föreslagna medlen och att det skapas förutsätt-

ningar för en fortsatt informations- och rådgivningsverksamhet inom hemträdgårdsområdet. I övrigt gick utskottet inte in på frågan om medelsfördelning. Utskottets ställningstagande kvarstår. Med hänvisning härtill föreslår utskottet att riksdagen inte vidtar någon ytterligare åtgärd med anledning av motionerna 1999/2000:MJ256 (s) yrkande 2 och 2000/01:MJ231 (s).

Övrigt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motion 2000/01:MJ253 (s) om att göra ett tillägg om koloniträdgårdar i miljökvalitetsmålen (yrkande 1) och om att regeringen skall låta berörda myndigheter utreda frågor om svårigheter och problem vid bevarande och nyanläggning av koloniträdgårdsområden (yrkande 2) med hänvisning till i det ena avseendet att ett kommande förslag från regeringen bör avvaktas och i det andra avseendet att yrkandet redan är tillgodosett.

Motion

Motion 2000/01:MJ253 (s) anger att i miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö bör inskrivas att koloniträdgårdar behövs för att tillgodose behovet av lokal odling (yrkande 1). Enligt motionen bör regeringen också ta upp frågan om åtgärder för att bevara befintliga koloniträdgårdar och anlägga nya koloniträdgårdsområden och ge berörda myndigheter i samarbete med företrädare för kolonirörelsen i uppdrag att utreda vilka svårigheter som finns och lämna förslag till åtgärder (yrkande 2).

Utskottets ställningstagande

Ett av de av riksdagen beslutade 15 miljökvalitetsmålen, God bebyggd miljö, innebär att natur- och grönområden med närhet till bebyggelsen och med god tillgänglighet skall värnas så att behovet av bl.a. lokal odling kan tillgodoses (prop. 1997/98:145 s. 138). Miljömålskommittén har i sitt betänkande Framtidens miljö – allas vårt ansvar (SOU 2000:52 s. 556 f.) i enlighet härmed som ett delmål föreslagit att den statliga och kommunala planeringen senast år 2010 skall grundas på program och strategier för hur grön- och vattenområden i tätorter och tätortsnära områden skall bevaras och utvecklas och andelen hårdgjord yta inte ökas. Regeringen har aviserat att en proposition med förslag till delmål för de 15 nationella miljökvalitetsmålen kommer att lämnas till riksdagen vid årsskiftet 2000/01. Utskottet avstyrker motion 2000/01: MJ253 (s) yrkande 1 i avvaktan på propositionen.

Utskottet instämmer fullt ut i de synpunkter som anförs i motion 2000/01: MJ253 (s) yrkande 2 om koloniträdgårdars betydelse för människors hälsa och rekreation och vikten av att människor i våra tätorter ges möjlighet att på sin fritid bedriva odling. När det sedan gäller motionärernas krav på att regeringen bör ge berörda myndigheter i uppdrag att i samarbete med företrä-

dare för kolonirörelsen utreda olika aspekter vid bevarande och planering av koloniträdgårdsområden vill utskottet emellertid hänvisa till det samarbete som redan sker mellan SLU och bl.a. Svenska Kommunförbundet, Boverket, HSB:s Riksförbund, Hyresgästernas Riksförbund, SABO, Sveriges trädgårdsanläggningsförbund i Movium – sekretariatet för den yttre miljön. Movium verkar som en länk mellan forskning och praktik och informerar yrkesliv och samhälle om de senaste forskningsresultaten. Sekretariatet arbetar också för att utveckla uthålliga metoder för bruket av stadens natur, bl.a. genom att beskriva och värdera grönstrukturens sociala, ekologiska och kulturella funktioner. När det sedan gäller den närmare planeringen av specifika områden vill utskottet hänvisa till de instrument som finns i plan- och bygglagen om krav på miljökonsekvensbeskrivning, hänsyn till befintlig markanvändning, avvägning mellan motstående intressen och samrådsförfarande. Motion 2000/01: MJ253 (s) yrkande 2 får med det anförda anses tillgodosedd utan något riksdagens uttalande i frågan.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Trädgårdsnäringens konkurrensförutsättningar (punkt 2)

av Ulf Björklund (kd), Ingvar Eriksson (m), Carl G Nilsson (m), Caroline Hagström (kd), Eskil Erlandsson (c), Lars Lindblad (m) och Berit Adolfsson (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 2 borde ha följande lydelse:

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 1. Riksdagen bifaller därmed motionerna 1999/2000: MJ221 yrkande 1 och 2000/01: MJ244 yrkande 1.

Ställningstagande

Trädgårdsnäringen är en utpräglad småföretagarbransch med spridning över landet. Branschen skapar också sysselsättning i många områden med en i övrigt svag industri- eller näringsverksamhet. EU-medlemskapet har inneburit att konkurrenstrycket på den svenska trädgårdsproduktionen har ökat kraftigt. Trädgårdsnäringen missgynnas i sin konkurrenssituation liksom jordbruket av produktionskatter på växthusuppvärmning, gödselmedel, bekämpningsmedel och diesel. Regeringen har i samband med avlämnandet av budgetpropositionen och vid sidan om denna i en uppgörelse med jordbruket beslutat att se över en del av jordbrukets särskatter. Vi anser att även trädgårdsodlingens särskatter och särskilt växthusodlingens skatter på bränsle för uppvärmning bör bli föremål för en översyn så att jämställdhet med konkurrentländernas beskattning erhålls.

2. Säsongsmissiga arbetskraftsförhållanden (punkt 3)

av Ulf Björklund (kd), Ingvar Eriksson (m), Carl G Nilsson (m), Caroline Hagström (kd), Lars Lindblad (m) och Berit Adolfsson (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 3 borde ha följande lydelse:

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservation 2. Riksdagen bifaller därmed motionerna 2000/01: MJ244 yrkande 4 och 2000/01: MJ766 yrkande 5.

Ställningstagande

Det ökade behovet inom näringen av tillfälligt anställd arbetskraft för att klara säsongsmässiga arbetstoppar utanför den sedvanliga skördesäsongen reser krav på ett smidigare och mer öppet system för anlitande av arbetskraft från länder utanför EU/EES-området. Det bör också framhållas att en stor del av den tillfälliga arbetskraften som hittills erhållit arbetstillstånd kommer från EU:s kandidatländer i öst. Det finns därför redan i dagsläget anledning att underlätta för personer från dessa länder att få tillfälliga arbetstillstånd. Det är viktigt att reglerna för säsongsanställning förbättras både vad avser tillståndsperiodens längd och förläggningen över året. Dessa frågor bör ses över i en särskild utredning, vilken bör syfta till en stabil lösning av näringens varierande arbetskraftsbehov samtidigt som den ställer berättigade och kontrollerbara krav på företagen vad gäller lön, sociala anställningsvillkor och arbetsvillkor.

Särskilt yttrande

Branschfond för trädgårdsnäringen

Ulf Björklund (kd) och Caroline Hagström (kd) anför:

Kristdemokraterna har under flera år motionerat om införandet av en forsknings- och utvecklingsfond för trädgårdsnäringen. Vi noterar med tillfredsställelse att regeringen i årets budgetproposition visat viss lyhördhet för vår begäran om ett förslag om en sådan fond. Vi hade dock önskat att regeringen gick oss helt till mötes i denna fråga och införde fonden enligt det förslag som vi tidigare framfört och som branschen själv också helst hade sett. Vidare konstaterar vi med förvåning att potatisodlingen ställs utanför motsvarande möjlighet att finansiera forsknings- och utvecklingsverksamhet. Potatisodlingen är liksom trädgårdsodlingen en strukturellt småskalig företagarsbransch med en begränsad produktionsandel som kanaliseras via egna utbudsorganisationer. Branschen möter därför samma svårigheter som trädgårdsodlingen när det gäller att på frivillig basis organisera resurser för tillämplig forskning och utvecklingsverksamhet. Vi ser det därför som angeläget att potatisodlingen också ges tillgång till budgetmedel i en motsvarande omfattning som regeringen nu föreslår för trädgårdsodlingen och har därför i vår budgetmotion föreslagit ett ökat anslag med 5 miljoner kronor för detta ändamål.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 1999

1999/2000:MJ214 av Jonas Ringqvist m.fl. (v) vari yrkas

2. att riksdagen hos regeringen begär att den snarast skall återkomma med ett förslag till en obligatorisk, avgiftsfinansierad utvecklingsfond för trädgårdsnäringen,

1999/2000:MJ221 av Göte Jonsson m.fl. (m) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om rättvisa konkurrensförutsättningar för trädgårdsnäringen,

1999/2000:MJ226 av Ingvar Eriksson och Roy Hansson (m) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om växtskyddsfrågor inom trädgårdsnäringen,

1999/2000:MJ253 av Caroline Hagström m.fl. (kd) vari yrkas

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en branschfond.

1999/2000:MJ256 av Siw Wittgren-Ahl m.fl. (s) vari yrkas

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att fritidsodlarnas behov av forskning och utvecklingsarbete, information och rådgivning bör tillgodoses.

Motioner från allmänna motionstiden 2000

2000/01:MJ231 av Siw Wittgren-Ahl och Ronny Olander (s) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om hur forskning, utvecklingsarbete och rådgivning vid fritidsodling bör ges förutsättningar för fortsatt utveckling.

2000/01:MJ232 av Ronny Olander och Siw Wittgren-Ahl (s) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att det bör skapas former för utvecklingsarbete och försöksodling som underlag för hårdighets- och kvalitetsangivelser på växtmaterial för fritidsodling.

2000/01:MJ244 av Ingvar Eriksson m.fl. (m) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om konkurrensförutsättningarna inom växthusodlingen.

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att trädgårdsnäringens säsongsmässiga arbetskraftsförhållanden bör ses över i en särskild utredning.

2000/01:MJ253 av Ola Rask m.fl. (s) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att i miljö kvalitetsmålen ”god bebyggd miljö” skriva in att koloniträdgårdar behövs för att tillgodose behovet av lokal odling.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om åtgärder för att befintliga koloniträdgårdar skall bevaras och nya koloniträdgårdsområden anläggas.

2000/01:MJ766 av Caroline Hagström m.fl. (kd) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en utredning av trädgårdsnäringsens säsongsmässiga arbetskraftsbehov.